

EIC ประเมินเศรษฐกิจไทยปี 2020 เข้าสู่ภาวะถดถอยและหดตัวที่ -5.6% จากเศรษฐกิจโลกเข้าสู่ภาวะถดถอยและจำนวนนักท่องเที่ยวที่ลดมากกว่าคาด

2 เมษายน 2020

Key summary

EIC ประเมินเศรษฐกิจโลกปี 2020 จะเข้าสู่ภาวะเศรษฐกิจถดถอย (global economic recession) และมีแนวโน้มหดตัวที่ -2.1% จากสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่รุนแรงกว่าคาดของ 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่ 1) พลของการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ทั่วโลกที่รุนแรงขึ้น 2) มาตรการควบคุมที่เข้มงวดของหลายประเทศ และ 3) ตัวเลขเชิงลบจากเศรษฐกิจหลักที่แสดงถึงการหดตัวของกิจกรรมเศรษฐกิจที่มากกว่าคาด จึงทำให้คาดว่าเศรษฐกิจโลกจึงมีแนวโน้มปรับแย่มากกว่าที่เคยคาดไว้เดิม

ในส่วนของเศรษฐกิจไทย EIC ได้มีการปรับประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2020 ลงเป็นหดตัวที่ -5.6% โดยคำนึงถึง 4 ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ 1) เศรษฐกิจโลกเข้าสู่ภาวะถดถอย 2) จำนวนนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะลดลงมากกว่าคาด 3) ผลกระทบต่อการบริโภคจากการประกาศปิดเมือง (lockdown) และ 4) ผลจากมาตรการการเงินและการคลังล่าสุด รวมถึงมาตรการอัดฉีดเพิ่มเติมของภาครัฐผ่าน พรก. ฉุกเฉิน ที่คาดว่าจะมีเม็ดเงินเพิ่มเติมอีกประมาณ 2 แสนล้านบาท

ทั้งนี้หากสถานการณ์ COVID-19 จบเร็วกว่าในกรณีฐาน GDP ไทย มีโอกาสหดตัวน้อยลงอยู่ที่ -3.2% แต่หากสถานการณ์ COVID-19 รุนแรงและยืดเยื้อมากกว่าคาด ก็อาจทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวและภาคส่งออกของไทยปรับลดลงมากกว่าเดิม ซึ่งก็จะส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังภาคเศรษฐกิจในประเทศ ทั้งด้านการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชน จึงมีแนวโน้มทำให้เศรษฐกิจไทยปี 2020 หดตัวได้มากถึง -7.2%

EIC คาดในกรณีฐาน (Base case) สถานการณ์แพร่ระบาดของ COVID-19 มีแนวโน้มสิ้นสุดในช่วงปลายไตรมาส 3 จากเดิมที่คาดว่าจะสิ้นสุดในช่วงต้นไตรมาส 3 (รูปที่ 1) โดยในกรณีฐาน EIC ยังคงสมมติฐานตัวเลขการเพิ่มของผู้ติดเชื้อใหม่ในประเทศจีนได้ผ่านจุดสูงสุดแล้วในเดือนกุมภาพันธ์และจะค่อย ๆ ปรับดีขึ้นตามลำดับจนไม่มีการเพิ่มขึ้นของผู้ติดเชื้ออย่างมีนัยสำคัญในช่วงกลางไตรมาส 2 แต่ได้มีการปรับสมมติฐานการระบาดนอกประเทศจีนซึ่งคาดว่าจะรุนแรงมากขึ้นกว่าที่เคยคาด โดยจะมีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นมากสุดในช่วงกลางไตรมาส 2 และจะสิ้นสุดในช่วงปลายไตรมาสที่ 3

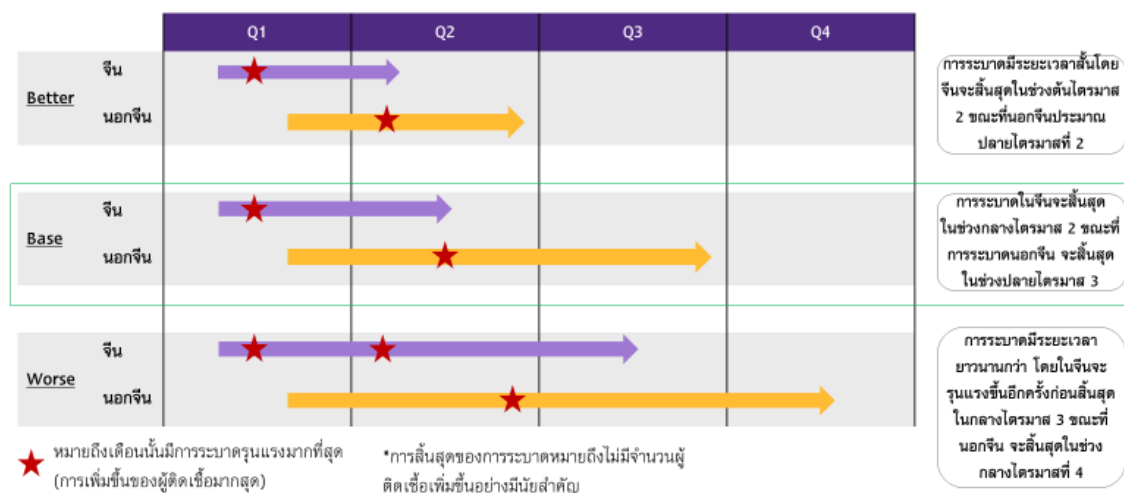
สำหรับในกรณีดีกว่า (Better case) คาดความรุนแรงของการระบาดของทั้งในประเทศจีนจะเหมือนกับในกรณีฐาน แต่การระบาดจะสิ้นสุดในระยะเวลาที่สั้นกว่า ส่วนการระบาดนอกประเทศจีนจะมีความรุนแรงมากสุดในช่วงต้นไตรมาส 2 และมีแนวโน้มสิ้นสุดในช่วงปลายไตรมาสที่ 2

สำหรับกรณีเลวร้าย (Worse case scenario) EIC ประเมินว่าการระบาดในจีนอาจกลับมารุนแรงอีกครั้ง (second wave) ในช่วงต้นไตรมาส 2 หลังจากที่เริ่มมีผู้ติดเชื้อลดลงในช่วงที่ผ่านมา ด้านระยะเวลาในการควบคุมโรคก็จะนานกว่าในกรณีฐาน โดยในจีนจะสิ้นสุดในช่วงกลางไตรมาส 3 ขณะที่สถานการณ์นอกประเทศจีนคาดว่าจะยังคงมีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจนรุนแรงมากที่สุดในช่วงปลายไตรมาส 2 และการระบาดจะสิ้นสุดในช่วงกลางไตรมาส 4 ของปีนี้

¹ ข้อมูลความถี่สูง เช่น ข้อมูลรายวัน

ทางด้านสถานการณ์การแพร่ระบาด COVID-19 ในไทยนั้น EIC คาดว่าจะมีความคล้ายคลึงกับสถานการณ์ระบาดของกลุ่มประเทศนอกจีน โดยในกรณีฐานคาดว่าจะมีความรุนแรงมากที่สุดในช่วงกลางไตรมาส 2 และจะสามารถควบคุมการแพร่ระบาดได้ในช่วงปลายไตรมาส 3 ของปีนี้ ทั้งนี้แม้การแพร่ระบาดจะสิ้นสุด แต่ EIC คาดว่าความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและนักท่องเที่ยวจะมีการฟื้นตัวอย่างช้า ๆ ก่อนที่สถานการณ์ด้านการบริโภคและการท่องเที่ยวของหลายประเทศทั่วโลกจะกลับมาเป็นปกติ

รูปที่ 1 : สถานการณ์สถานการณ์ระบาดของ COVID-19 ในกรณีต่าง ๆ

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC

EIC ประเมินเศรษฐกิจโลกปี 2020 เข้าสู่ภาวะเศรษฐกิจถดถอย (global economic recession) โดยหดตัวลง -2.1%

โดยจากสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่รุนแรงกว่าคาดของ 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่ 1) ผลของการแพร่ระบาดไวรัส COVID-19 ทั่วโลกที่รุนแรงขึ้น 2) มาตรการควบคุมที่เข้มงวดของหลายประเทศ และ 3) ตัวเลขเร็วจากเศรษฐกิจหลักที่แสดงถึงการหดตัวของกิจกรรมเศรษฐกิจที่มากกว่าคาด EIC จึงได้มีการปรับประมาณการณ์อัตราการเติบโตของเศรษฐกิจโลกปี 2020 เป็นหดตัว -2.1% และเข้าสู่ภาวะเศรษฐกิจถดถอย โดยรายละเอียดของ 3 ปัจจัยหลักมีดังนี้

- 1) **ไวรัส COVID-19 ได้แพร่กระจายไปทั่วโลก (pandemic) เร็วและมากกว่าสมมุติฐานเดิม** จากเดิม EIC คาดการณ์เศรษฐกิจโลกในปี 2020 จะเติบโตที่ 1.8% ซึ่งในขณะนั้น (13 มีนาคม) ประเทศที่พบผู้เสียชีวิตจากไวรัส COVID-19 ครอบคลุม 40 ประเทศทั่วโลก โดยมีจำนวนผู้เสียชีวิตสะสมในจีนจาก COVID-19 มากกว่าผู้เสียชีวิตสะสมนอกประเทศจีน แต่ล่าสุด (30 มีนาคม) พบผู้เสียชีวิตจากไวรัส COVID-19 ครอบคลุมถึง 124 ประเทศ โดยมีจำนวนผู้เสียชีวิตนอกประเทศจีนสูงกว่าจำนวนผู้เสียชีวิตในจีนและต่างกันถึง 9.6 เท่า การแพร่กระจายของไวรัสที่เร็วและกระจายเป็นวงกว้างทำให้ EIC คาดว่าการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกให้กลับสู่สถานการณ์ปกติอาจล่าช้าออกไปอีก โดยสมมุติฐานล่าสุดคาดว่าเศรษฐกิจโลกจะเริ่มฟื้นตัวอย่างช้า ๆ ในไตรมาสที่ 3 ของปี 2020 เป็นต้นไป
- 2) **ทางการของหลายประเทศได้ออกมาตรการควบคุมการแพร่กระจายที่เข้มงวด ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจของหลายประเทศทั่วโลกชะงักลงรุนแรงกว่าที่คาดการณ์ไว้เดิม** เนื่องจากจำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในหลายประเทศ ทำให้รัฐบาลในหลายประเทศทั่วโลกพยายามควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดด้วยการออกมาตรการควบคุมต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ มาตรการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศ (lockdown) เช่น กลุ่มสหภาพยุโรปได้ออกมาตรการห้ามการเดินทางของนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้าประเทศสมาชิกเป็นเวลา 30 วัน เป็นต้น และมาตรการเพิ่มระยะห่างทางสังคม (Social distancing) เช่น การจำกัด

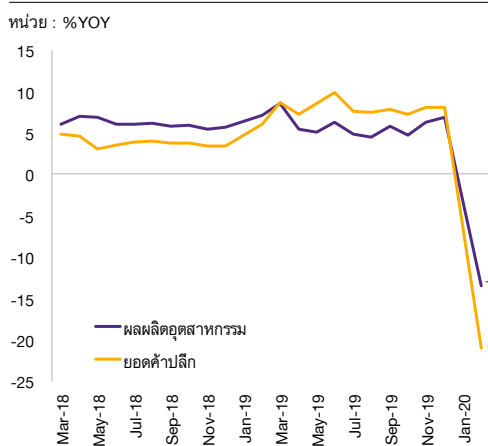
การเดินทางระหว่างเมือง การขอความร่วมมือให้พลเมืองอยู่แต่ในที่พักอาศัยเท่านั้นยกเว้นมีเหตุจำเป็น การปิดสถาบันการศึกษาและปิดร้านค้าที่ไม่ได้ขายสินค้าจำเป็นลงชั่วคราว เป็นต้น โดย EIC ประเมินว่ามาตรการดังกล่าวน่าจะส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจของหลายประเทศทั่วโลกชะงักลง (sudden stop) รุนแรงกว่าที่คาดการณ์ไว้เดิม โดยเฉพาะการบริโภคภายในประเทศที่คาดว่าจะหดตัวรุนแรงในช่วงไตรมาสที่ 1 และ 2

3) ตัวเลขเร็ว (High frequency data) ในหลายประเทศเศรษฐกิจหลักหดตัวมากกว่าที่คาด โดยตัวเลขเศรษฐกิจจีนในเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์แสดงถึงกิจกรรมการผลิตและการบริโภคที่ชะงักลงรุนแรง ผลผลิตอุตสาหกรรมและยอดค้าปลีกของจีนในเดือนกุมภาพันธ์หดตัว 13.5%YOY และ 21.1%YOY ตามลำดับ (รูปที่ 2 ซ้ายมือ) นอกจากนี้ ตัวเลขเร็วของประเทศเศรษฐกิจหลักอื่น ๆ แสดงให้เห็นกิจกรรมในภาคการผลิตและภาคบริการหดตัวอย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนจากดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ (PMI) ของสหรัฐฯ ยุโรป และญี่ปุ่นในเดือนมกราคมลดลงเหลือ 40.5, 31.4 และ 35.8 ตามลำดับ (รูปที่ 2 ขวามือ) ซึ่งอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงหรือต่ำกว่าช่วงวิกฤตการเงินปี 2008-2009

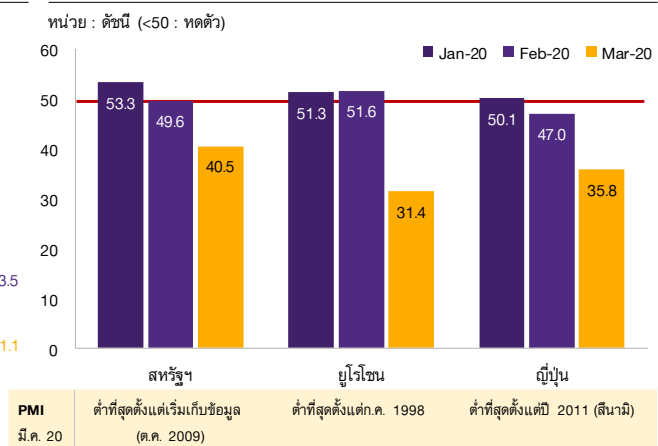
จาก 3 สาเหตุข้างต้นส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจทั่วโลกมีแนวโน้มที่จะชะงักลงอย่างรุนแรง EIC จึงได้มีการปรับประมาณการทางเศรษฐกิจของหลายประเทศหลัก และคาดว่าเศรษฐกิจสหรัฐฯ ญี่ปุ่น และยุโรปจะเข้าสู่ภาวะถดถอยทางเทคนิค (Technical recession) ในช่วงครึ่งแรกของปีนี้ และประเมินว่าเศรษฐกิจโลกในปี 2020 จะเข้าสู่ภาวะถดถอย (global recession) โดยหดตัวลง -2.1% YOY สำหรับประมาณการเศรษฐกิจรายประเทศของ EIC นั้นแสดงอยู่ในรูปที่ 3

รูปที่ 2 : ไวรัส COVID-19 ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจทั่วโลกชะงักลงรุนแรงมากกว่าคาด

ผลผลิตอุตสาหกรรมและยอดค้าปลีกจีน

ดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ (Composite PMI) รายประเทศ

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ CEIC และ Markit

รูปที่ 3 : ผลกระทบจาก COVID-19 ที่รุนแรง นำไปสู่การปรับลดการเติบโตทางเศรษฐกิจในหลายประเทศเศรษฐกิจหลัก ทำให้ EIC ประเมินการเติบโตเศรษฐกิจโลกเข้าสู่ภาวะถดถอยในปี 2020 โดยหดตัวลง -2.1%

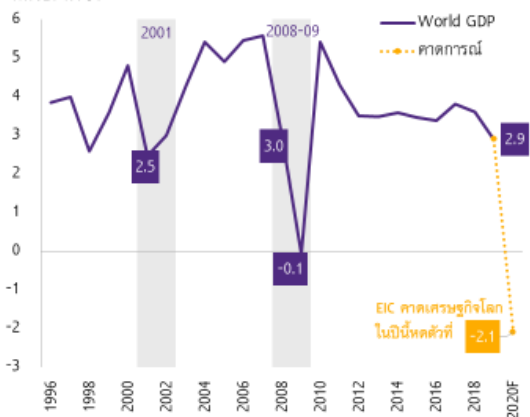
คาดการณ์การเติบโตของเศรษฐกิจแต่ละประเทศ

หน่วย: %YOY

ประเทศ	คาดการณ์ GDP ในปี 2020		มีความเสี่ยงเกิดการเศรษฐกิจถดถอยในช่วงครึ่งแรกของปี
	ช่วงต้น มี.ค.	ล่าสุด	
สหรัฐฯ	1.2%	-6.0% ▼	●
ยุโรป	1.0%	-7.0% ▼	●
เยอรมนี	0.9%	-6.8% ▼	●
ฝรั่งเศส	1.1%	-5.8% ▼	●
อิตาลี	0.2%	-9.0% ▼	●
สเปน	1.8%	-7.5% ▼	●
ญี่ปุ่น	-1.3%	-3.1% ▼	●
จีน	5.5%	1.5% ▼	●
ASEAN-5	3.8%	1.0% ▼	●

การเติบโตของเศรษฐกิจโลก

หน่วย: %YOY

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ IMF และสำนักวิจัยต่างประเทศ

ในส่วนของประเทศไทย EIC ได้มีการปรับประมาณการอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจปี 2020 ลงเป็นหดตัวที่ -5.6% โดยคำนึงถึง 4 ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ 1) เศรษฐกิจโลกเข้าสู่ภาวะถดถอย 2) จำนวนนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะลดลงมากกว่าคาด 3) ผลกระทบต่อการบริโภคจากการประกาศปิดเมือง (lockdown) และ 4) ผลจากมาตรการการเงินและการคลังล่าสุด รวมถึงเม็ดเงินเพิ่มเติมจาก พรก. ฉุกเฉิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

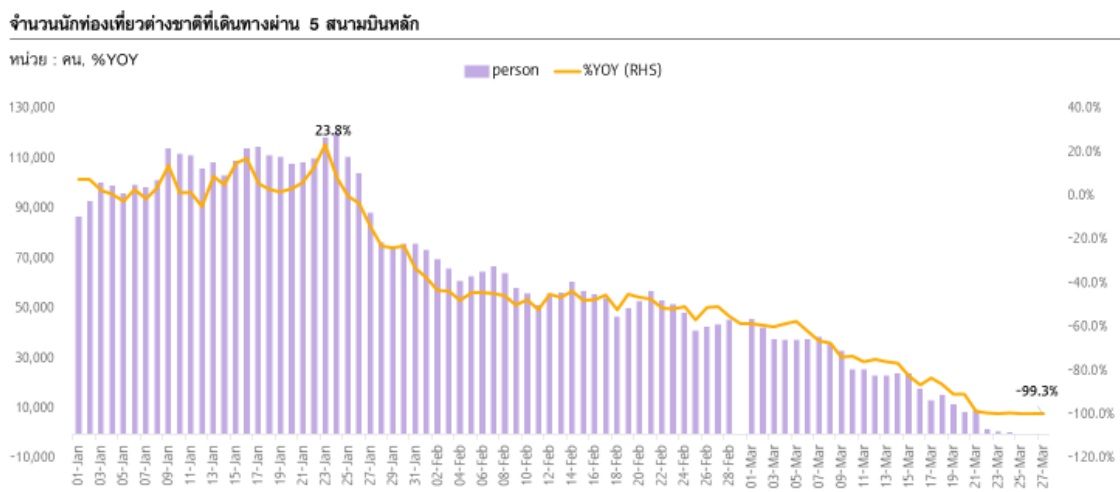
- 1) เศรษฐกิจโลกถดถอย และปัญหาด้าน supply disruption ที่รุนแรงเพิ่มขึ้นจากการหยุดชะงักด้านการผลิตของหลายประเทศทั่วโลก รวมถึงราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ลดลงอย่างรวดเร็ว** ตามแนวโน้มอุปสงค์น้ำมันโลกที่ลดลงซึ่งจะส่งผลกระทบต่อราคาส่งออกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันและปิโตรเคมีของไทย (EIC ได้มีการปรับคาดการณ์ราคาน้ำมัน Brent เฉลี่ยปี 2020 ลงจาก 43.1 เป็น 36.4 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล) **ส่งผลต่อภาคส่งออกไทยโดยตรง โดย EIC คาดว่ามูลค่าการส่งออกไทยในปี 2020 มีแนวโน้มหดตัวถึง -12.9%** โดยเฉพาะในช่วงครึ่งแรกของปีที่มีแนวโน้มหดตัวสูง
- 2) EIC ปรับลดคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวปี 2020 เหลือ 13.1 ล้านคน (เดิมคาด 27.7 ล้านคน) จากข้อมูลจริงล่าสุดที่หดตัวมากกว่าคาด ประกอบกับเศรษฐกิจโลกหดตัวน่าจะทำให้ความต้องการท่องเที่ยวในช่วงที่เหลือของปีนี้ลดลงอย่างมาก** โดยจากข้อมูลนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางผ่าน 5 สนามบินหลัก (สุวรรณภูมิ ดอนเมือง ภูเก็ต เชียงใหม่ และหาดใหญ่) ล่าสุด พบว่าในช่วงวันที่ 1-28 มีนาคม 2020 นักท่องเที่ยวหายไปกว่า -78%YOY และในช่วงหลังหดตัวเกือบ 100%YOY (รูปที่ 4) ซึ่งเป็นอัตราหดตัวที่มากกว่าที่ EIC เคยคาดการณ์ไว้ จึงทำให้ EIC ปรับประมาณการนักท่องเที่ยวใหม่ในส่วนของอัตราหดตัวที่ลึกที่สุด (Max drawdown) จากเดิมที่เคยคาดไว้ที่ -75% ในเดือนเมษายน เป็น -100% หรือหายไปทั้งหมดในช่วงเดือนเมษายน - พฤษภาคม (รูปที่ 5) สอดคล้องกับสถานการณ์ล่าสุดที่หลายประเทศเริ่มมีมาตรการปิดประเทศ ทำให้ไม่มีการเดินทางของนักท่องเที่ยวเข้าไทย ขณะที่ในส่วนของไทย แม้จะยังไม่มีการปิดประเทศ แต่มาตรการที่เข้มงวดในการเข้าประเทศ ก็จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ EIC คาดว่านักท่องเที่ยวจะหายไปทั้งหมดในช่วงเดือนเมษายนและพฤษภาคม

นอกจากนั้น EIC ประเมินว่าการฟื้นตัวของนักท่องเที่ยวต่างชาติจะช้ากว่าที่คาดการณ์ไว้เดิม โดยจากเดิมที่คาดว่าจำนวนนักท่องเที่ยวจะสามารถฟื้นตัวได้เท่ากับปีก่อน (0%YOY) ภายในสิ้นปีนี้ ล่าสุด EIC ประเมินว่าจำนวนนักท่องเที่ยวในแต่ละเดือนของช่วงที่เหลือของปีน่าจะหดตัวทุกเดือนเมื่อเทียบกับปีที่แล้ว เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ที่แพร่กระจายไปในหลายประเทศหลักมากขึ้น รวมถึงภาวะเศรษฐกิจโลกที่หดตัวสูง

โดยเฉพาะในช่วงครึ่งปีแรก น่าจะส่งผลโดยตรงต่อรายได้ของผู้คนในหลายประเทศทั่วโลก ดังนั้น จึงคาดว่าแม้นักท่องเที่ยวจะมีการฟื้นตัวในช่วงครึ่งหลังของปี แต่ก็ยังไม่สามารถฟื้นตัวได้ใกล้เคียงกับระดับนักท่องเที่ยวปีก่อนหน้า โดยคาดว่าในช่วงสิ้นปี นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไทยจะมีจำนวนเพียงครึ่งหนึ่ง (-50%YOY) ของระดับปีก่อนเท่านั้น

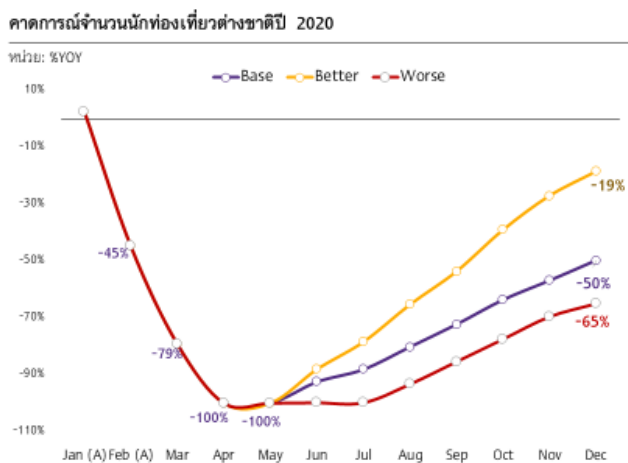
ทั้งนี้จากเหตุผลข้างต้น EIC จึงคาดการณ์ในกรณีฐานว่านักท่องเที่ยวปี 2020 จะเหลือเพียง 13.1 ล้านคน อย่างไรก็ตาม จากความไม่แน่นอนที่สูงด้านการระบาดของ COVID-19 EIC จึงประเมินจำนวนนักท่องเที่ยวในอีก 2 กรณี ซึ่งมีสมมติฐานที่สอดคล้องกับระยะเวลาในการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่ได้กล่าวในช่วงต้นของรายงาน โดยในกรณีดีกว่า (Better) จำนวนนักท่องเที่ยวอาจมีมากถึง 17.6 ล้านคน ขณะที่ในกรณีเลวร้าย (Worse) จำนวนนักท่องเที่ยวจะเหลือเพียง 10.3 ล้านคน

รูปที่ 4 : จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติมากกว่าที่เคยคาดไว้ โดยในช่วงหลัง นักท่องเที่ยวหายไปเกือบ 100%YOY

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (ข้อมูลวันที่ 1 ม.ค. - 28 มี.ค. 2020)

รูปที่ 5 : คาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศปี 2020 ภายใต้กรณีต่างๆ

กรณี	หตุตัวมากที่สุด (Max Drawdown)	จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งปี 2020
กรณีดีกว่า (Better)	หตุตัวมากที่สุดเดือน เม.ย. - พ.ค. ที่ -100%YOY	17.6 ล้านคน (-55.7%YOY)
กรณีฐาน (Base)	หตุตัวมากที่สุดเดือน เม.ย. - พ.ค. ที่ -100%YOY	13.1 ล้านคน (-67.0%YOY)
กรณีเลวร้าย (Worse)	หตุตัวมากที่สุดเดือน เม.ย. - ก.ค. ที่ -100%YOY	10.3 ล้านคน (-74.2%YOY)

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC

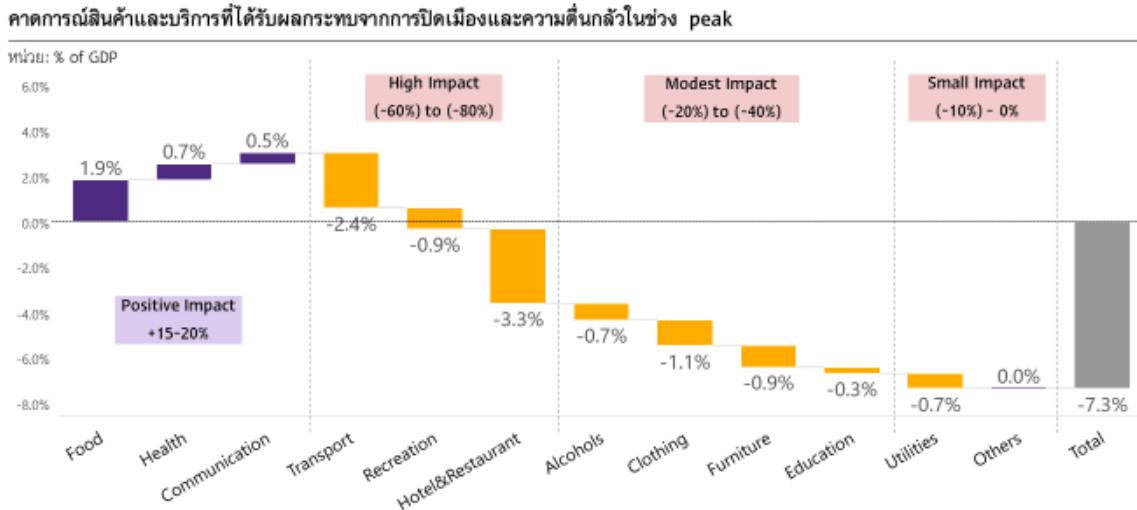
3) การประกาศปิดเมือง (lockdown) ในหลายเมืองสำคัญของไทย ประกอบกับความตื่นกลัวด้านการระบาดของ COVID-19 จะส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจหลายประเภท โดยจากหลายงานศึกษาของสื่อและสำนักวิจัยชั้นนำที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคในช่วงที่เกิดโรคระบาด ซึ่งมีการอ้างอิงไปถึงในช่วงที่เกิดโรคระบาดในอดีต (เช่น

SARS และ MERS) รวมถึงในช่วงที่มีการปิดเมืองของจีน พบว่าในช่วงเกิดโรคระบาด **สินค้าที่จะมียอดขายเพิ่มขึ้น** ได้แก่ สินค้าจำพวกอาหาร เนื่องจากจะมีการกักตุนสินค้าเพื่อเตรียมพร้อมในการใช้ชีวิตที่บ้าน และสินค้าจำพวก การทำความสะอาด ยา ที่เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ ขึ้น รวมถึงการใช้บริการอินเทอร์เน็ตก็จะเพิ่มขึ้น จากการสั่งซื้อ สินค้าออนไลน์ การทำงานที่บ้าน และกิจกรรมสันทนาการออนไลน์ เช่น ดูหนัง ฟังเพลง และเล่นเกม เป็นต้น

ขณะที่สินค้าและบริการที่มีแนวโน้มได้รับผลกระทบมาก คือสินค้าที่เกี่ยวกับการเดินทางท่องเที่ยวและ งานนิทรรศการสังสรรค์ต่าง ๆ ได้แก่ สินค้าและบริการในหมวดโรงแรมและร้านอาหาร การคมนาคมขนส่ง และ กิจกรรมสันทนาการ ด้านสินค้าอื่น ๆ ที่ได้รับผลกระทบรองลงมา คือ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เครื่องแต่งกาย เฟอร์นิเจอร์ การศึกษา (ปิดโรงเรียนทั้งภาคปกติและกวดวิชา) และการใช้สาธารณูปโภค (การใช้ที่บ้านอาจเพิ่มขึ้น แต่การใช้ของห้างสรรพสินค้าจะลดลงมากกว่า)

ทั้งนี้จากการคำนวณผลกระทบแยกตามระดับของผลกระทบที่ได้กล่าวไปข้างต้น พบว่า**ในช่วงที่ความกลัวของ ประชาชนสูงสุดหรือมีการปิดเมืองในหลายเมืองของไทย (peak period) การบริโภคภาคเอกชนโดยรวมจะ ลดลง -7.3% ของ GDP** (รูปที่ 6) โดยถ้าเหตุการณ์ดังกล่าวมีระยะเวลา 1 เดือน ก็จะทำให้ GDP ต่อเดือนลดลง 7.3% หรือโดยเฉลี่ยแล้ว GDP ทั้งปีจะหายไปประมาณ -0.6 percentage point ทั้งนี้ EIC คาดว่าสถานการณ์ peak ของไทยที่มีการปิดเมืองหรือผู้คนมีความกลัวสูงสุดจะอยู่ในช่วงปลายเดือนมีนาคมจนถึงช่วงกลางเดือนมิถุนายน ซึ่งจะกระทบต่อการบริโภคสินค้าหลายประเภทตามที่ได้วิเคราะห์ไปข้างต้น

รูปที่ 6 : ช่วง peak ที่มีการปิดเมืองหรือความกลัวของประชาชนสูงสุด การบริโภคภาคเอกชนจะลดลง -7.3% ของ GDP ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้ว หากสถานการณ์ดังกล่าวคงอยู่ 1 เดือน จะทำให้ GDP ทั้งปีลดลงไป 0.6 percentage point

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ สศช.

- 4) **มาตรการภาครัฐที่ทยอยจัดทำในช่วงก่อนหน้ามีแนวโน้มช่วยพยุงเศรษฐกิจเท่านั้น ขณะที่ประสิทธิภาพในการกระตุ้นเศรษฐกิจมีจำกัด** โดยตั้งแต่ต้นปี ภาครัฐได้มีมาตรการบรรเทาผลกระทบจาก COVID-19 ทั้งที่มาจาก มาตรการด้านการเงินและการคลัง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 1 อย่างไรก็ตาม EIC ประเมินว่ามาตรการส่วนใหญ่ ที่จัดทำนั้น จะมีส่วนช่วยพยุงเศรษฐกิจเท่านั้น โดยจะเน้นไปยังการช่วยเหลือ ด้านสภาพคล่องให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบ ขณะที่ประสิทธิภาพในการกระตุ้นเศรษฐกิจยังมีจำกัด โดยจะมีเพียงมาตรการสนับสนุนเงิน ผู้ที่ได้รับผลกระทบคนละ 5,000 บาทต่อเดือน เป็นระยะเวลา 3 เดือน ที่จะเป็นเม็ดเงินใหม่เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ แต่จาก

ขนาดเม็ดเงินที่ไม่สูงมาก ประกอบกับในช่วงเศรษฐกิจซบเซาในปัจจุบัน จึงทำให้คาดว่าประสิทธิภาพในการกระตุ้นเศรษฐกิจจึงมีไม่มากนัก

อย่างไรก็ดี คาดว่าในระยะข้างหน้า ภาครัฐจะมีมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติมจากการออก พรก. กู้ฉุกเฉิน โดยจากข่าวล่าสุด คาดว่าจะมีเม็ดเงินประมาณ 2 แสนล้านบาท ซึ่งเป็นเม็ดเงินขนาดใหญ่ที่จะเข้ามาประคับประคองเศรษฐกิจปีนี้ได้ โดยสำหรับประมาณการเศรษฐกิจรอบนี้ EIC ได้มีสมมติฐานใส่เม็ดเงินดังกล่าวไว้ในระบบเศรษฐกิจเต็มจำนวน ผ่านการช่วยเหลือด้านรายได้ของประชาชน ทั้งนี้ต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิดต่อไปว่า มาตรการเพิ่มเติมจะมีขนาดเป็นไปตามคาดหรือไม่ รวมถึงลักษณะของโครงการที่จัดทำ ซึ่ง EIC จะทำการประเมินอย่างละเอียดในโอกาสต่อไป (จากการประเมินเบื้องต้น EIC คาดว่าเม็ดเงินใหม่ทุก 5 หมื่นล้านบาทที่อัดฉีดเข้าระบบเศรษฐกิจ จะสามารถกระตุ้น GDP ได้ 0.25 percentage point)

ตารางที่ 1 สรุปมาตรการบรรเทาผลกระทบจาก COVID-19 ที่ออกมาตั้งแต่ต้นปี

มาตรการระยะแรก	
สำหรับประชาชน	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มสภาพคล่อง ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1) ค่าเสี่ยงภัยให้บุคลากรทางการแพทย์ - ลดภาระ ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1) บรรเทาภาระการจ่ายค่าน้ำค่าไฟและค่าน้ำประปาการใช้ไฟ 2) ลดเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมของนายจ้างและลูกจ้าง 3) เพิ่มวงเงินกองทุน SSF (เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ตลาดทุน)
สำหรับผู้ประกอบการ	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มสภาพคล่อง ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1) สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ 150,000 ล้านบาท 2) พักเงินต้นและลดดอกเบี้ย และขยายเวลาชำระหนี้ของลูกหนี้สถาบันการเงินเฉพาะกิจ 3) ลดอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย จาก 3% เหลือ 1.5% (เม.ย.-ก.ย. 2020) 4) สินเชื่อเพื่อส่งเสริมการจ้างงานของประกันสังคม - ลดภาระ ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - ไม่ปลดแรงงาน สามารถหักรายจ่ายค่าจ้างงานได้ 3 เท่า - ลดเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมของนายจ้างและลูกจ้าง - ลดภาระดอกเบี้ยจ่ายให้แก่เอสเอ็มอีที่เข้าร่วมมาตรการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ (ซอฟต์โลน) ของรัฐบาล โดยสามารถหักรายจ่ายดอกเบี้ยเพิ่มได้ 1.5 เท่า
มาตรการสนับสนุนสภาพคล่องของตลาดตราสารหนี้ไทย	
มาตรการเสริมสภาพคล่องแก่กองทุนรวมตลาดเงินและกองทุนรวมตราสารหนี้ที่เป็นกองทุนเปิด	<ul style="list-style-type: none"> - ธนาคารพาณิชย์ที่เข้าซื้อหน่วยลงทุนจากกองทุนรวมตลาดเงิน (Money market fund) และกองทุนรวมตราสารหนี้ที่เป็นกองทุนเปิด (Daily fixed income fund) ที่ถือสินทรัพย์คุณภาพดีสามารถนำหน่วยลงทุนดังกล่าวมาวางเป็นหลักประกัน เพื่อขอสภาพคล่องจาก ธปท. - วงเงินรวม 1 ล้านล้านบาท
กองทุนเสริมสภาพคล่องตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชน	<ul style="list-style-type: none"> - สมาคมธนาคารไทย ธนาคารออมสิน ธุรกิจประกันภัย และกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ร่วมกันจัดตั้งกองทุนเพื่อลงทุนในตราสารหนี้ภาคเอกชนออกใหม่ของบริษัทที่มีคุณภาพดี แต่ประสบปัญหาตลาดขาดสภาพคล่องจนส่งผลให้ไม่สามารถต่ออายุ (rollover) ตราสารหนี้ที่ครบกำหนดได้ครบทั้งจำนวน ในปี 2020-2021 - ขนาดกองทุนอยู่ที่ 0.7-1 แสนล้านบาท
มาตรการเข้าซื้อพันธบัตรรัฐบาล	<ul style="list-style-type: none"> - ธปท. พร้อมทั้งจะเพิ่มสภาพคล่องให้กับตลาดพันธบัตรรัฐบาลไทยทั้งระยะสั้นและระยะยาวอย่างต่อเนื่อง

มาตรการระยะที่ 2	
สำหรับประชาชน	<p>-เพิ่มสภาพคล่อง ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สนับสนุนเงิน 5,000 บาทต่อคน ระยะเวลา 3 เดือน สำหรับแรงงานที่ไม่อยู่ในประกันสังคม และ เพิ่มสิทธิกรณีว่างงาน 50% ของค่าจ้าง (ไม่เกิน 180 วันหากนายจ้างไม่ให้งาน และ ไม่เกิน 90 วันกรณีรัฐสั่งหยุด) 2) ลินเชื่อฉุกเฉิน 10,000 บาทต่อราย (ไม่ต้องมีหลักประกัน) และสินเชื่อพิเศษ 50,000 บาทต่อราย (มีหลักประกัน) <p>-ลดภาระ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ยืดการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นสิงหาคม 2020 2) หักลดหย่อนเบี้ยประกันสุขภาพจาก 15,000 บาทเป็น 25,000 บาท 3) ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับค่าเสียหายบุคลากรทางการแพทย์
สำหรับผู้ประกอบการ	<p>-เพิ่มสภาพคล่อง ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ลินเชื่อรายย่อย ไม่เกิน 3 ล้านบาทต่อราย <p>-ลดภาระ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ยืดการเสียภาษีสรรพากร, ภาษีเงินได้นิติบุคคล, ภาษีสรรพสามิตสำหรับกิจการสถานบริการ และผู้ประกอบการกิจการน้ำมัน 2) ยกเว้นอากรขาเข้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและรักษา COVID-19 3) ยกเว้นภาษีและค่าธรรมเนียมจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (Non-bank)

ที่มา : กระทรวงการคลัง และ ธปท.

โดยสรุป EIC ประมาณการในกรณีฐานว่า GDP ไทยปี 2020 จะหดตัวที่ -5.6% ซึ่งเป็นการปรับลดคาดการณ์จากครั้งก่อนที่คาดว่าเศรษฐกิจไทยจะหดตัวที่ -0.3% โดยมีสาเหตุหลักจากภาคเศรษฐกิจจริงของหลายประเทศทั่วโลกได้รับผลกระทบอย่างหนักและทันที (sudden stop) ทำให้เศรษฐกิจโลกมีทิศทางหดตัว ซึ่งจะส่งผลต่อเศรษฐกิจไทยผ่านการส่งออกที่ลดลง นอกจากนี้ จำนวนนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มลดลงมากกว่าที่คาดไว้เดิมค่อนข้างมาก ตามข้อมูลจริงในช่วงหลังที่นักท่องเที่ยวหายไปเกือบ 100% ประกอบกับการฟื้นตัวของภาคท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มฟื้นตัวช้ากว่าที่คาดไว้เดิม เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจหดตัวจะส่งผลต่อรายได้ของนักท่องเที่ยวในช่วงที่เหลือของปี นอกจากนี้ การประกาศปิดเมืองหลายแห่งในประเทศไทย ก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้เศรษฐกิจปีนี้ปรับแย่ลง เนื่องจากจะส่งผลโดยตรงต่อการใช้จ่ายของภาคครัวเรือนที่ลดลงในหลายประเภทสินค้า แม้จะมีบางสินค้าที่ได้รับประโยชน์บ้างก็ตาม

ทั้งนี้หากสถานการณ์ COVID-19 จบเร็วกว่าในกรณีฐาน GDP ไทย มีโอกาสหดตัวน้อยลงที่ -3.2% แต่หากสถานการณ์ COVID-19 รุนแรงและยืดเยื้อมากกว่าคาด ก็อาจทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวและภาคส่งออกของไทยปรับลดลงมากกว่าเดิม ซึ่งก็จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในประเทศ ทั้งด้านการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชน จึงมีแนวโน้มทำให้เศรษฐกิจไทยปี 2020 หดตัวได้มากถึง -7.2%

ตารางที่ 2 ประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2020 ของ EIC ในกรณีต่าง ๆ

2020 Forecast	Unit	Previous	Better	Base	Worse
GDP	%YOY	-0.3	-3.2	-5.6	-7.2
การบริโภคภาคเอกชน	%YOY	1.3	-0.8	-2.3	-3.9
การบริโภคภาครัฐ	%YOY	2.2	2.6	2.5	2.1
การลงทุนภาคเอกชน	%YOY	-1.3	-5.4	-9.7	-12.5
การลงทุนภาครัฐ	%YOY	4.3	4.7	4.5	4.2
การส่งออกสินค้าและบริการ	%YOY	-5.5	-11.7	-18.8	-23.0
การนำเข้าสินค้าและบริการ	%YOY	-3.8	-9.1	-15.3	-19.3
มูลค่าการส่งออก (USD BOP basis)	%YOY	-5.8	-5.8	-12.9	-17.5
มูลค่าการนำเข้า (USD BOP basis)	%YOY	-9.3	-13.3	-21.5	-27.7
จำนวนนักท่องเที่ยว	ล้านคน	27.7	17.6	13.1	10.3
	%YOY	-30.5	-55.7	-67.0	-74.2
อัตราเงินเฟ้อทั่วไป	%YOY	-0.2	0.0	-0.9	-2.0
ราคาน้ำมันดิบ Brent	USD/Brl.	43.1	39.7	36.4	33.7
CA/GDP	%	4.5	3.4	2.6	2.3
Policy rate (end-period)	%	0.75	0.50	0.50	0.25

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC

บทวิเคราะห์จาก... <https://bit.ly/2UXr3OW>

โดย : Economic Intelligence Center (EIC)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

EIC Online: www.scbeic.com

Disclaimer: The information contained in this report has been obtained from sources believed to be reliable. However, neither we nor any of our respective affiliates, employees or representatives make any representation or warranty, express or implied, as to the accuracy or completeness of any of the information contained in this report, and we and our respective affiliates, employees or representatives expressly disclaim any and all liability relating to or resulting from the use of this report or such information by the recipient or other persons in whatever manner. Any opinions presented herein represent our subjective views and our current estimates and judgments based on various assumptions that may be subject to change without notice, and may not prove to be correct. This report is for the recipient's information only. It does not represent or constitute any advice, offer, recommendation, or solicitation by us and should not be relied upon as such. We, or any of our associates, may also have an interest in the companies mentioned herein.